

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
Σεμάτη Αντιθέλεις!

Περιφερειακός Μηχανισμός
Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς
Εργασίας Δυτικής Ελλάδος

Έργο

**«Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών
για την Ανάπτυξη και Λειτουργία
Περιφερειακού Μηχανισμού
Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας στην
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος»
(MIS 5075872)**

**Κείμενο Βάσης στο πλαίσιο της θεματικής
μελέτης με τίτλο «Πρόβλεψη δεξιοτήτων και
θέσεων εργασίας στον τομέα της Αγροδιατροφής
και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια
Δυτικής Ελλάδος»**

Ευρωπαϊκή Ένωση
European Union

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014 – 2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	4
1. Αγροδιατροφή και Βιομηχανία Τροφίμων -Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την ανάπτυξή τους.....	5
1.1 Σύντομη Παρουσίαση του τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων	5
1.2 Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την ανάπτυξη του τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων.....	7
Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023 – 2027.....	7
Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο.....	9
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.....	10
Νέα Βιομηχανική Στρατηγική για την Ευρώπη	14
Εθνική Στρατηγική για την Βιομηχανία.....	14
2. Βασικά οικονομικά μεγέθη της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο	16
2.1 Αριθμός επιχειρήσεων ανά οικονομική δραστηριότητα	16
2.2 Οικονομική επίδοση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων	20
2.3 Αριθμός Απασχολούμενων στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων	25
3. Ανάλυση ευκαιριών, απειλών, δυνατών και αδύναμων σημείων του τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος	29
Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας.....	29
Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας.....	31
Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας.....	33
4. Προτάσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος	34
Αντικείμενα Κατάρτιση μέσω της Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης	34
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.....	36

Εισαγωγή

Το παρόν κείμενο βάσης αφορά την μελέτη με τίτλο «Πρόβλεψη δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας», η οποία εκπονείται στο πλαίσιο του έργου «**Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών για την Ανάπτυξη και Λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης της Αγοράς Εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος**».

Η μελέτη εντάσσεται στο πλαίσιο του **Περιφερειακού Μηχανισμού για τη διάγνωση αναγκών της Αγοράς Εργασίας στην Δυτική Ελλάδα** και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του ΕΠ Δυτική Ελλάδα 2014-2020, Άξονα Προτεραιότητας 4 «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και των Διακρίσεων». Ο Περιφερειακός Μηχανισμός περιλαμβάνει εργαλεία και αναλύσεις για την πρόβλεψη, αφενός των αναγκών σε θέσεις εργασίας ανά επάγγελμα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, και αφετέρου των μελλοντικών αναγκών σε δεξιότητες.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου περιλαμβάνεται το παραδοτέο Π.1.2.7 με τίτλο «Στοχευμένες μελέτες σε θεματικούς τομείς της αγοράς εργασίας που σχετίζονται με αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας», το οποίο αποσκοπεί στην εκπόνηση στοχευμένων μελετών σε θεματικούς τομείς που σχετίζονται με αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και στην παροχή στοχευμένης πληροφόρησης σχετικά με την πορεία των τομέων αυτών (αγροδιατροφή και βιομηχανία τροφίμων, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, γαλάζια οικονομία, κατασκευές, κλπ.).

Ειδικότερα, η εκπόνηση αυτών των μελετών στοχεύει στην αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας της Περιφέρειας ως προς την παρακολούθηση και τη διάγνωση των αναγκών του τοπικού παραγωγικού συστήματος, με σκοπό τον ορθό σχεδιασμό πολιτικών και δράσεων στην αγορά εργασίας (κατάρτισης και δημιουργίας θέσεων εργασίας).

Στόχος του παρόντος κειμένου βάσης είναι η συνοπτική παρουσίαση του θεματικού τομέα της Αγροδιατροφής με τέτοιο τρόπο ώστε να συνεισφέρει στο βέλτιστο δυνατόν στην ενημέρωση των συμμετεχόντων στην αντίστοιχη ομάδα εστίασης (Focus Group). Το κείμενο βάσης διανέμεται στους συμμετέχοντες σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την υλοποίηση της ομάδας εστίασης, συνοδευόμενο από ερωτηματολόγιο, το οποίο στοχεύει στην αποτύπωση των απόψεων και εκτιμήσεων των συμμετεχόντων σχετικά με τα δυνατά και αδύναμα σημεία, τις ευκαιρίες και απειλές που χαρακτηρίζουν τον θεματικό τομέα μελέτης.

1. Αγροδιατροφή και Βιομηχανία Τροφίμων - Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την ανάπτυξή τους

1.1 Σύντομη Παρουσίαση του τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων

Ο τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας έχοντας μεγάλη συμβολή στο ΑΕΠ, στην απασχόληση και στις εξαγωγές της Ελλάδας, αποτελώντας ταυτόχρονα βασικό πυλώνα ανάπτυξης για πολλές τοπικές κοινωνίες της χώρας.

Ειδικότερα, ο κλάδος της Αγροδιατροφής φέρει το βάρος της επισιτιστικής επάρκειας, ενώ παράλληλα αποτελεί τον πρώτο κρίκο στην αλυσίδα αξίας παραγωγής πολλών επιμέρους κλάδων της οικονομίας, όπως για τον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων και για τον κλάδο της ποτοποιίας. Ταυτόχρονα, ο τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων συνδέεται πολύ στενά με τους κλάδους των μεταφορών, του λιανικού και χονδρικού εμπορίου.

Όσον αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, συνιστά έναν από τους βασικούς πυλώνες της ελληνικής μεταποίησης καθώς διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην παραγωγική δραστηριότητα της χώρας και αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης. Η ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων αποτελεί για την εγχώρια οικονομία έναν κλάδο με σημαντικές επενδύσεις, ισχυρές προοπτικές ανάπτυξης και έντονη εξωστρέφεια. Τα κύρια προϊόντα που εξάγονται αφορούν τα λαχανικά, τα φρούτα, το ελαιόλαδο, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα φρέσκα θαλασσινά, τις ελιές, το κρασί, τις σταφίδες και τα προϊόντα τομάτας.

Συνολικά, ο τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει σε σημαντικό βαθμό στην προσπάθεια για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας καθώς χαρακτηρίζεται από ένα πλήθος ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τα οποία ενισχύονται από τις παρατηρούμενες τάσεις στην αγορά τροφίμων. Αναλυτικότερα οι τάσεις που παρατηρούνται τα τελευταία έτη και μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του ελληνικού τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων περιλαμβάνουν:

- Την πρόσφατη στροφή προς τα οργανικά και φυσικά προϊόντα, όπως επίσης και την εδραίωση της Μεσογειακής διατροφής στις Δυτικές χώρες ως παράδειγμα υγιεινής διατροφής
- Την αυξανόμενη τάση για αυτάρκεια και μεγαλύτερη ασφάλεια στα τρόφιμα που επιδιώκεται από την ΕΕ
- Τη δυναμική ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας και έρευνας και ανάπτυξης σε εξειδικευμένους τομείς τροφίμων, συνδυάζοντας την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, το έργο ερευνητικών και ακαδημαϊκών ινστιτούτων και το ενδιαφέρον μεγάλων βιομηχανιών για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών

Οι σύγχρονες αυτές τάσεις μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση των εξαγωγών των ελληνικών τροφίμων, καθώς είναι ιδιαίτερα αναγνωρισμένα παγκοσμίως,

συμβάλλοντας στην επίτευξη υψηλότερων περιθωρίων κέρδους για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Η παρούσα μελέτη για την πληρέστερη κατανόηση και αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και για την ορθότερη διάγνωση των τάσεων και αναγκών που παρατηρούνται στην τοπική αγορά της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, εξετάζει όχι μόνο στο σύνολο τον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων, αλλά και ξεχωριστά τον καθένα από τους επιμέρους κλάδους που τον συνθέτουν, δηλαδή αυτού της Αγροδιατροφής και αυτού της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτοποιίας.

Για την ακριβέστερη επεξεργασία και ερμηνεία των διάφορων οικονομικών μεγεθών (αριθμό επιχειρήσεων, κύκλο εργασιών, αριθμό απασχολούμενων) ο τομέας της Αγροδιατροφής διακρίνεται σε έξι επιμέρους κλάδους: τον κλάδο της φυτικής παραγωγής, τον κλάδο της ζωικής παραγωγής, στις μικτές γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες, την κλάδο της δασοκομίας και υλοτομίας, την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες. Ειδικότερα, στον κλάδο της Αγροδιατροφής περιλαμβάνονται εκείνες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την εκμετάλλευση των φυτικών και ζωικών φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων καλλιέργειας της γης (γεωργία), εκτροφής και αναπαραγωγής ζώων (κτηνοτροφία), υλοτομίας και συγκομιδής άλλων φυτών, ζώων ή

ζωικών προϊόντων από αγροκτήματα ή από τους φυσικούς τους βιοτόπους.

Όσον αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, διακρίνεται σε δύο επιμέρους υπό-κλάδους: την βιομηχανία τροφίμων και την ποτοποιία. Η βιομηχανία τροφίμων περιλαμβάνει την επεξεργασία των προϊόντων της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας σε τρόφιμα για ανθρώπους ή ζώα, καθώς και την παραγωγή διάφορων ενδιάμεσων προϊόντων, τα οποία δεν είναι κατά άμεσο τρόπο προϊόντα διατροφής (τρόφιμα). Η δραστηριότητα αυτή έχει, συχνά, ως αποτέλεσμα την παραγωγή προϊόντων μεγαλύτερης ή μικρότερης αξίας (π.χ. δέρματα από σφαγεία ή ελαιόπιτες από την παραγωγή ελαίου). Από την άλλη πλευρά, η ποτοποιία περιλαμβάνει την παραγωγή ποτών, όπως μη-αλκοολούχα ποτά και μεταλλικό νερό, καθώς και την παραγωγή αλκοολούχων ποτών και αλκοολούχων ποτών έπειτα από απόσταξη.

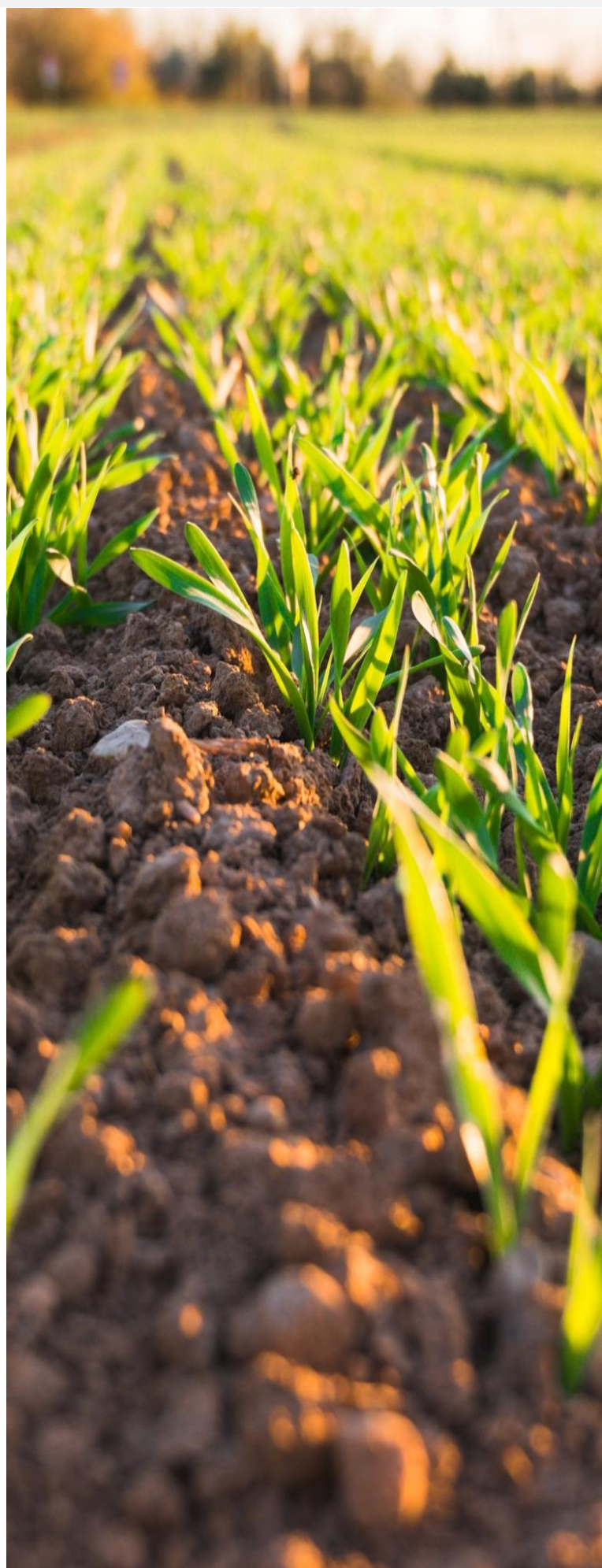
1.2 Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την ανάπτυξη του τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων

Όπως διαπιστώνεται από το στρατηγικό θεματολόγιο της ΕΕ, καθώς και από τις πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 2019 – 2024, η προώθηση ενός βιώσιμου και ανθεκτικού Αγροδιατροφικού τομέα βρίσκεται πολύ υψηλά στην ατζέντα της ΕΕ. Ειδικότερα, η πολιτική της ΕΕ για τον ευρύτερο τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων αποτυπώνεται τόσο στη Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023 – 2027 (ΚΑΠ 23 – 27), όσο και στη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» (“Farm to Fork”) και τη στρατηγική της για την βιοποικιλότητα.

Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023 – 2027

Η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) συνιστά επί της ουσίας μια σύμπραξη μεταξύ της κοινωνίας και της γεωργίας με καίρια σημασία για τη διασφάλιση του μέλλοντος της γεωργίας και της δασοκομίας, καθώς και για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Γενικότερα, η νέα ΚΑΠ 23 – 27 έχει ως βασικό σκοπό την εξασφάλιση μιας σταθερής ποσότητας τροφίμων, τη διασφάλιση του εισοδήματος των γεωργών, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση των αγροτικών περιοχών. Η νέα ΚΑΠ για την περίοδο 2023 – 2027, η οποία εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 2021 και πρόκειται να ξεκινήσει το 2023, αποτελεί μια δυναμική πολιτική απάντηση της ΕΕ απέναντι στις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή γεωργία και η οποία επιδιώκει:

- Την ενίσχυση της συμβολής της γεωργίας στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα
- Την παροχή πιο στοχευμένης στήριξης σε μικρότερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- Την προσφορά μεγαλύτερης ευελιξίας στα κράτη μέλη με στόχο την προσαρμογή των μέτρων στις τοπικές συνθήκες

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την περίοδο 2023 – 2027 η νέα ΚΑΠ διαρθρώνεται γύρω από δέκα βασικούς στόχους οι οποίοι εστιάζουν πάνω στις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιδιώξεις της ΕΕ και αποτελούν τη βάση επί της οποίας οι χώρες της ΕΕ θα καταρτίσουν τα εθνικά στρατηγικά τους σχέδια για την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Οι δέκα αυτοί στόχοι είναι:

1. Η εξασφάλιση ενός δίκαιου εισοδήματος για τους γεωργούς
2. Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας
3. Η βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα αξίας
4. Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής
5. Η προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος
6. Η διατήρηση και η προστασία των τοπίων και της βιοποικιλότητας
7. Η ενθάρρυνση της ανανέωσης των γενεών
8. Η τόνωση των αγροτικών περιοχών
9. Η προστασία της υγείας και της ποιότητας των τροφίμων
10. Η ενίσχυση των γνώσεων και της καινοτομίας

Οι βασικοί τομείς παρέμβασης και οι κύριες μεταρρυθμίσεις της νέας ΚΑΠ 23 – 27 περιλαμβάνουν:

- **Μια πιο πράσινη ΚΓΠ** ώστε να συμβάλλει πολύ περισσότερο στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας
- **Μια πιο δίκαιη ΚΓΠ** ώστε να κατευθύνει τη στήριξη σε όσους τη χρειάζονται περισσότερο
- **Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας** ώστε να ενισχύσει τη θέση των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού και θα τονώσει την ανταγωνιστικότητα του αγροδιατροφικού τομέα

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει περαιτέρω τις παραπάνω στρατηγικές μέσω συμπερασμάτων που ενέκρινε εντός του 2022 και σχετίζονται με την ανθρακοδεσμευτική γεωργία και τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια. Στο πλαίσιο

εδραίωσης μιας ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας, ενθαρρύνονται γεωργικές πρακτικές που συμβάλλουν στη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα της ατμόσφαιρας και στην αποθήκευσή του στο έδαφος ή τη βιομάζα με βιώσιμο τρόπο. Μερικά παραδείγματα γεωργικών πρακτικών αποτελούν η φύτευση φρακτών ή δένδρων, η καλλιέργεια ψυχανθών, η χρήση εμβόλιμων καλλιεργειών και καλλιεργειών εδαφοκάλυψης, η γεωργία διατήρησης και η διατήρηση τυρφώνων, η δάσωση και η αναδάσωση. Αναφορικά με τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια, υποστηρίζεται η ανάπτυξη νέων μεθόδων υδατοκαλλιέργειας γλυκών υδάτων και θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας με χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, τονίζεται η ανάγκη εξασφάλισης της παροχής θρεπτικών, υγιεινών και ασφαλών τροφίμων καθώς και η μείωση της υψηλής εξάρτησης της ΕΕ από τα εισαγόμενα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (επισιτιστική ασφάλεια).

Η συνολική χρηματοδότηση της ΚΑΠ 23 – 27 σε επίπεδο ΕΕ ανέρχεται σε 387 δις €, εκ των οποίων τα 291,1 δις € προέρχονται από Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και τα 95,5 δις € από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. **Η Ελλάδα έχει καταφέρει να εξασφαλίσει πόρους ύψους 13,5 δις € για την στήριξη του τομέα της Αγροδιατροφής και του εισοδήματος των αγροτών.**

Ειδικότερα, Το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027 για την Ελλάδα αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και των αγροτικών περιοχών της χώρας. Μέσω των παρεμβάσεων του επιχειρεί να σηματοδοτήσει μια στροφή σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο για την ελληνική γεωργία, αλλά και το σύνολο του αγροδιατροφικού τομέα με τα εξής δύο χαρακτηριστικά:

Νέο παραγωγικό μοντέλο για την ελληνική γεωργία

1. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα δίκαιο εισόδημα για τους παραγωγούς
2. Προσαρμογή στις απαιτήσεις – προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής με μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος της γεωργίας παρέχοντας παράλληλα στον καταναλωτή ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα.

Το Στρατηγικό Σχέδιο καλύπτει με τις παρεμβάσεις τους το σύνολο των στόχων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027 της ΕΕ, εξυπηρετώντας παράλληλα τις εθνικές στοχεύσεις για την δημογραφική ανανέωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, την αύξηση της συμμετοχής των γεωργών σε συλλογικά σχήματα, τη βελτίωση της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού τομέα, τη βελτίωση των δεξιοτήτων των απασχολούμενων, αμβλύνοντας τις οποιοσδήποτε διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής γεωργίας. Παράλληλα στηρίζει την κτηνοτροφία ενσωματώνοντας τις απαιτήσεις της στρατηγικής «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο» για τη μείωση της χρήσης των αντιβιοτικών στα παραγωγικά ζώα και τη βελτίωση της ευζωίας, αλλά και τον στόχο για την παραγωγή υψηλής διατροφικής αξίας γεωργικών προϊόντων, με τον περιορισμό της χρήσης λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και την αύξηση των εκτάσεων που εφαρμόζεται η βιολογική γεωργία.

Ο συνολικός π/υ του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ ανέρχεται σε 13,5 δις €, εκ των οποίων τα 9,6 δις € αφορούν άμεσες ενισχύσεις, τα 3,6 δις € δράσεις για την αγροτική ανάπτυξη και τα 220 εκ. € τα τομεακά προγράμματα.

Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο

Η στρατηγική από το «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», η οποία παρουσιάστηκε τον Μάιο του 2020, αποτελεί μια από τις εμβληματικές δράσεις της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, καθώς μέσω αυτής της στρατηγικής η ΕΕ επιδιώκει να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο παράγονται και καταναλώνονται τα τρόφιμα στην Ευρώπη ώστε να μειωθεί το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των συστημάτων τροφίμων, να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα απέναντι στις κρίσεις και να συνεχιστεί η εξασφάλιση υγιεινών και οικονομικά προσιτών τροφίμων για τις επόμενες γενεές. Σε αυτό το πλαίσιο, οι στόχοι που τίθενται από την στρατηγική αυτή είναι:

- Η εξασφάλιση επαρκών, οικονομικών και θρεπτικών τροφίμων
- Μείωση κατά 50% της χρήσης φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, όπως επίσης και των πωλήσεων αντιμικροβιακών ουσιών
- Αύξηση των εκτάσεων που διατίθενται για βιολογική γεωργία
- Προώθηση πιο βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων και υγιεινής διατροφής

- Μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων
- Καταπολέμηση της απάτης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – MAA (Recovery and Resilience Facility - RRF)

συστάθηκε για την αντιμετώπιση της κρίσης που εκδηλώθηκε εξαιτίας της πανδημίας Covid-19 και τη στήριξη της μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με συνολικό προϋπολογισμό 672,5 δις € στηρίζει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ιδίως σε πράσινες και ψηφιακές τεχνολογίες, με διαρκή αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της ΕΕ. Ο συνολικός προϋπολογισμός για την Ελλάδα ανέρχεται σε 31 δις € και αναμένονται να κινητοποιηθούν 60 δις € συνολικές επενδύσεις στη χώρα μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια.

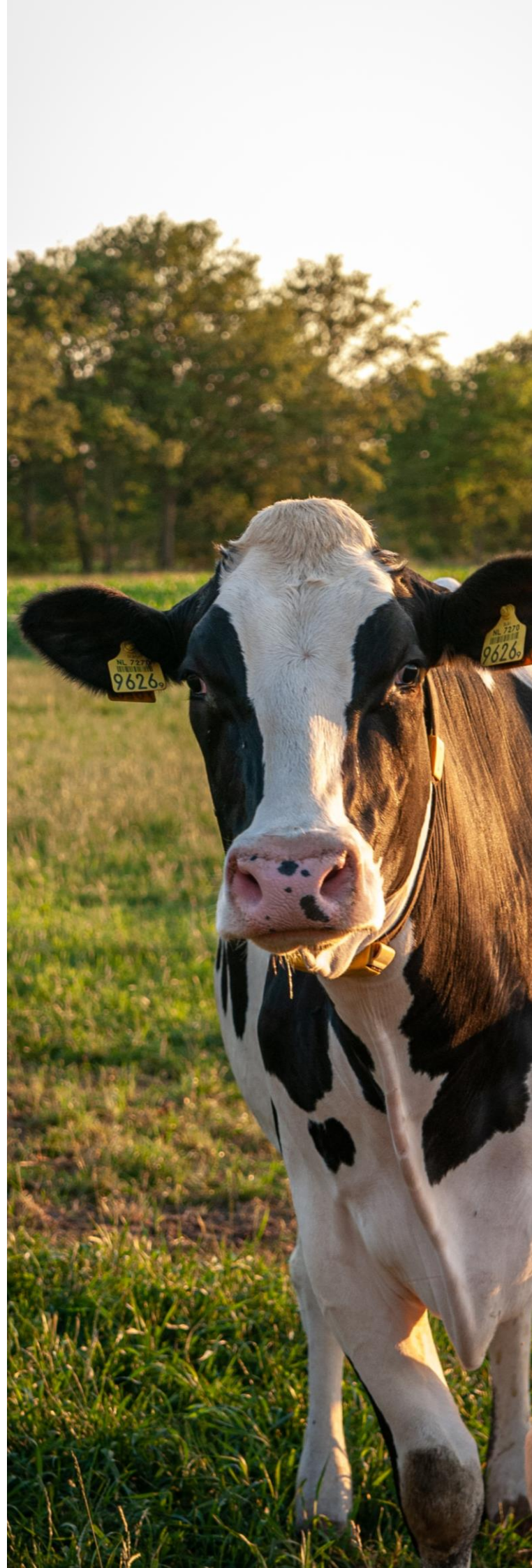
10

Όσον αφορά την ενίσχυση του τομέα της Αγροδιατροφής προωθούνται δράσεις σχετικά με αποτελεσματικές μεθόδους παραγωγής που μπορούν να οδηγήσουν σε βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. Επίσης, προωθούνται δράσεις έρευνας και καινοτομίας, ενισχύεται ο προσανατολισμός στην αγορά καθώς και η ικανότητα διείσδυσης στις διεθνείς αγορές με σκοπό τον οικονομικό μετασχηματισμό του τομέα. Βασικό χαρακτηριστικό των επενδύσεων που προωθούνται μέσω του ΤΑΑ είναι η εισαγωγή ψηφιακών τεχνολογιών με σκοπό την μείωση των επιπτώσεων του κλάδου στο περιβάλλον και παράλληλα την περαιτέρω προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας. Εμβληματικές δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την στήριξη και ενίσχυση του τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων είναι:

- **Ο Μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα** με συνολικό προϋπολογισμό 98 εκ. €. Η δράση αυτή έχει ως στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων, την προώθηση της καινοτομίας και την προστασία του περιβάλλοντος.
- **Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του αγροδιατροφικού τομέα** με συνολικό προϋπολογισμό 58 εκ. €. Η δράση αυτή επιδιώκει την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών και πρωτοβουλιών για την προώθηση του αγροτικού τομέα, τον έλεγχο της παραχάραξης των ελληνικών προϊόντων, τη δικτύωση μεταξύ των ελληνικών προϊόντων και των ξένων αγορών, καθώς και την ανάπτυξη νέων αγροδιατροφικών προϊόντων.
- **Η ενίσχυση των υδατοκαλλιεργειών** με συνολικό προϋπολογισμό 70 εκ. €. Η συγκεκριμένη δράση στοχεύει στην ενίσχυση και στην προώθηση της ανάπτυξης του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, η δράση αυτή στοχεύει στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των τελικών προϊόντων, στην προώθηση των διεθνών αγορών αγορών και στην ανάπτυξη καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών μαζικής παραγωγής.
- **Μεγάλο πρόγραμμα αρδευτικών έργων με ΣΔΙΤ για την ενίσχυση της γεωργικής παραγωγής** με συνολικό προϋπολογισμό 901 εκ. €. Η δράση αυτή στοχεύει στην ανασυγκρότηση και αποκατάσταση του αγροτικού τομέα με την ανάπτυξη νέων, σύγχρονων έργων λεκάνης απορροής και διαχείρισης νερού με ελάχιστη κατανάλωση ενέργειας, ώστε να μπορούν οι αγροτικές επιχειρήσεις να παράγουν προϊόντα υψηλότερης ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές.

- **Η έξυπνη μεταποίηση** με συνολικό προϋπολογισμό 150 €. Η Η προτεινόμενη δράση αφορά την οικονομική στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ενίσχυση της τεχνολογικής τους υποδομής και την αναβάθμιση του κατασκευαστικού τους εξοπλισμού με χρήση έξυπνων τεχνολογιών αιχμής με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα υποστηρίξει επενδύσεις σε βιομηχανικά σχήματα/clusters που περιλαμβάνουν επιχειρήσεις σημαντικών βιομηχανικών αλυσίδων αξίας για την προώθηση του μετασχηματισμού Βιομηχανία 4.0 στην Ελλάδα και την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας.

Στόχοι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για την Ελλάδα

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

Βελτίωση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα αξίας παραγωγής

Διασφάλιση ενός βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος

Περιβαλλοντικοί & κλιματικοί στόχοι

Δημογραφική ανανέωση

Προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, της κοινωνικής ένταξης & της τοπικής ανάπτυξης

Παραγωγή υγιεινών και υψηλής διατροφικής αξίας προϊόντων

Αναβάθμιση δεξιοτήτων, ΑΚΙΣ & Ψηφιοποίηση του αγροτικού τομέα

Νέα Βιομηχανική Στρατηγική για την Ευρώπη

Σκοπός της ΕΕ είναι να καταστήσει τη βιομηχανία της πιο ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και να αυξήσει την αυτονομία της και την ανθεκτικότητά της.

Στρατηγικός στόχος για την ΕΕ είναι η μείωση την εξάρτησής της από τρίτους όσον αφορά κρίσιμα υλικά και τεχνολογίες, τρόφιμα, υποδομές και ασφάλεια. Τον Οκτώβριο του 2020 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικαιροποίησε το όραμά του για την ευρωπαϊκή βιομηχανία με ορίζοντα το 2030, επιβεβαιώνοντας εκ νέου την ανάγκη επιδίωξης μιας φιλόδοξης ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής περιεκμένου η βιομηχανία της ΕΕ να καταστεί:

- πιο βιώσιμη
- πιο πράσινη
- πιο ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο
- πιο ανθεκτική

Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την κρίση της πανδημίας Covid-19 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικαιροποίησε τη νέα βιομηχανική στρατηγική τον Μάιο του 2021 περιλαμβάνοντας τρεις προτεραιότητες:

- την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ενιαίας αγοράς
- την αντιμετώπιση των τεχνολογικών και βιομηχανικών στρατηγικών εξαρτήσεων της ΕΕ
- την επιτάχυνση της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης

Στη νέα βιομηχανική στρατηγική για την ΕΕ προσδιορίζονται τα επτά θεμελιώδη στοιχεία του βιομηχανικού μετασχηματισμού της ΕΕ τα οποία παρουσιάζονται παρακάτω:

7 Θεμελιώδη Στοιχεία της νέας Βιομηχανικής Στρατηγικής

1. Δημιουργία βεβαιότητας για τη βιομηχανία με μια βαθύτερη και πιο ψηφιακή ενιαία αγορά
2. Επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο

3. Στήριξη της βιομηχανίας προς την κατεύθυνση της κλιματικής ουδετερότητας
4. Δημιουργία μιας πιο κυκλικής οικονομίας
5. Προώθηση πνεύματος βιομηχανικής καινοτομίας
6. Απόκτηση δεξιοτήτων και επανειδίκευση
7. Επένδυση στη μετάβαση

Εθνική Στρατηγική για την Βιομηχανία

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιομηχανία (2022), η οποία καταρτίστηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εξειδικεύει και προωθεί την επίτευξη των επιμέρους στόχων του «Σχεδίου Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία» οι οποίοι συνδέονται με την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης, ενώ ταυτόχρονα συναρθρώνεται στο ευρύτερο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Βιομηχανικής Στρατηγικής και της υλοποίησης του αναπτυξιακού σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Το όραμα για τη βιομηχανία αποτελεί εθνικό στόχο έως το 2030 και αναδεικνύει το ρόλο της βιομηχανίας στον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Η ελληνική βιομηχανία παρουσιάζει χαρακτηριστικά όπως ανθεκτικότητα, τάσεις ανάπτυξης και δυνατότητες ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η βιομηχανία μπορεί να ηγηθεί του μετασχηματισμού του παραγωγικού μοντέλου της χώρας εστιάζοντας στην εγχώρια παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας και τη βιομηχανική αυτονομία

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιομηχανία ενσωματώνει τις κατευθύνσεις της «Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και εστιάζει στην προώθηση της βιομηχανικής καινοτομίας μέσω της δημιουργίας ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος το οποίο θα αντιμετωπίζει τα υφιστάμενα εμπόδια και αγκυλώσεις, διευκολύνοντας και υποστηρίζοντας παράλληλα τις συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών/ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

Στρατηγικές Κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Βιομηχανία

Αύξηση της ανταγωνιστικότητας, μέσω της προώθησης της παραγωγικής μεγέθυνσης και διεθνοποίησης των βιομηχανικών επιχειρήσεων

Καινοτομία, προώθηση της έρευνας & της καινοτομίας στη βιομηχανία και ενσωμάτωσης ερευνητικών αποτελεσμάτων & νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία

Ψηφιακός και Πράσινος Μετασχηματισμός των βιομηχανικών επιχειρήσεων

Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των απασχολούμενων και προσέλκυση του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού

Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των απασχολούμενων και προσέλκυση του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού

Προώθηση της ανθεκτικότητας του εγχώριου βιομηχανικού τομέα

2. Βασικά οικονομικά μεγέθη της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

2.1 Αριθμός επιχειρήσεων ανά οικονομική δραστηριότητα

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται τόσο στον κλάδο της Αγροδιατροφής όσο και στον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων. Από τον Πίνακα 1 συνάγεται ότι ο ευρύτερος τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων κατέχει ιδιαίτερη θέση στην οικονομική δραστηριότητα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, καθώς από τις 98.452 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται συνολικά στην περιφέρεια το 54% (53.110 επιχειρήσεις) δραστηριοποιούνται σε αυτόν. Το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της χώρας είναι αρκετά χαμηλότερο (39%), καθώς από τις

1.427.124 επιχειρήσεις οι 553.387 δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων. Επιπροσθέτως, ένα άλλο στοιχείο που καταδεικνύει τη σημαντικότητα του Τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων στην οικονομική δραστηριότητα της περιφέρειας, είναι ότι από τις 553.387 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα στο σύνολο της χώρας, το 10% αυτών εντοπίζεται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος (53.110 επιχειρήσεις).

Πίνακας 1 Αριθμός επιχειρήσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στον κλάδο της Αγροδιατροφής και στον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων

	Σύνολο Χώρας	Δυτική Ελλάδα	Αιτωλοακαρνανία	Αχαΐα	Ηλεία
Αγροδιατροφή	536.763	51.832	21.936	12.635	17.062
Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτοποιία	16.624	1.278	367	490	338
Σύνολο Τομέα	553.387	53.110	22.303	13.125	17.400
Γενικό Σύνολο	1.427.124	98.452	35.880	35.973	26.599

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2019

Αριθμός Επιχειρήσεων

Φυτική Παραγωγή

Σύνολο Χώρας	481.746
Δυτική Ελλάδα	43.876
Αιτωλοακαρνανία	17.205
Αχαΐα	10.984
Ηλεία	15.687

Ζωική Παραγωγή

Σύνολο Χώρας	42.059
Δυτική Ελλάδα	7.013
Αιτωλοακαρνανία	4.381
Αχαΐα	1.506
Ηλεία	1.126

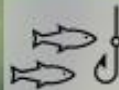
Μικτές Κτηνοτροφικές Δραστηριότητες

Σύνολο Χώρας	3.797
Δυτική Ελλάδα	445
Αιτωλοακαρνανία	56
Αχαΐα	140
Ηλεία	249

Δασοκομία & Υλοτομία

Σύνολο Χώρας	1.461
Δυτική Ελλάδα	23
Αιτωλοακαρνανία	3
Αχαΐα	5
Ηλεία	x

Αλιεία

Σύνολο Χώρας	7.244
Δυτική Ελλάδα	443
Αιτωλοακαρνανία	267
Αχαΐα	x
Ηλεία	x

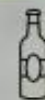
Υδατοκαλλιέργειες

Σύνολο Χώρας	456
Δυτική Ελλάδα	32
Αιτωλοακαρνανία	24
Αχαΐα	x
Ηλεία	x

Βιομηχανία Τροφίμων

Σύνολο Χώρας	15.394
Δυτική Ελλάδα	1.183
Αιτωλοακαρνανία	357
Αχαΐα	427
Ηλεία	316

Ποτοποιία

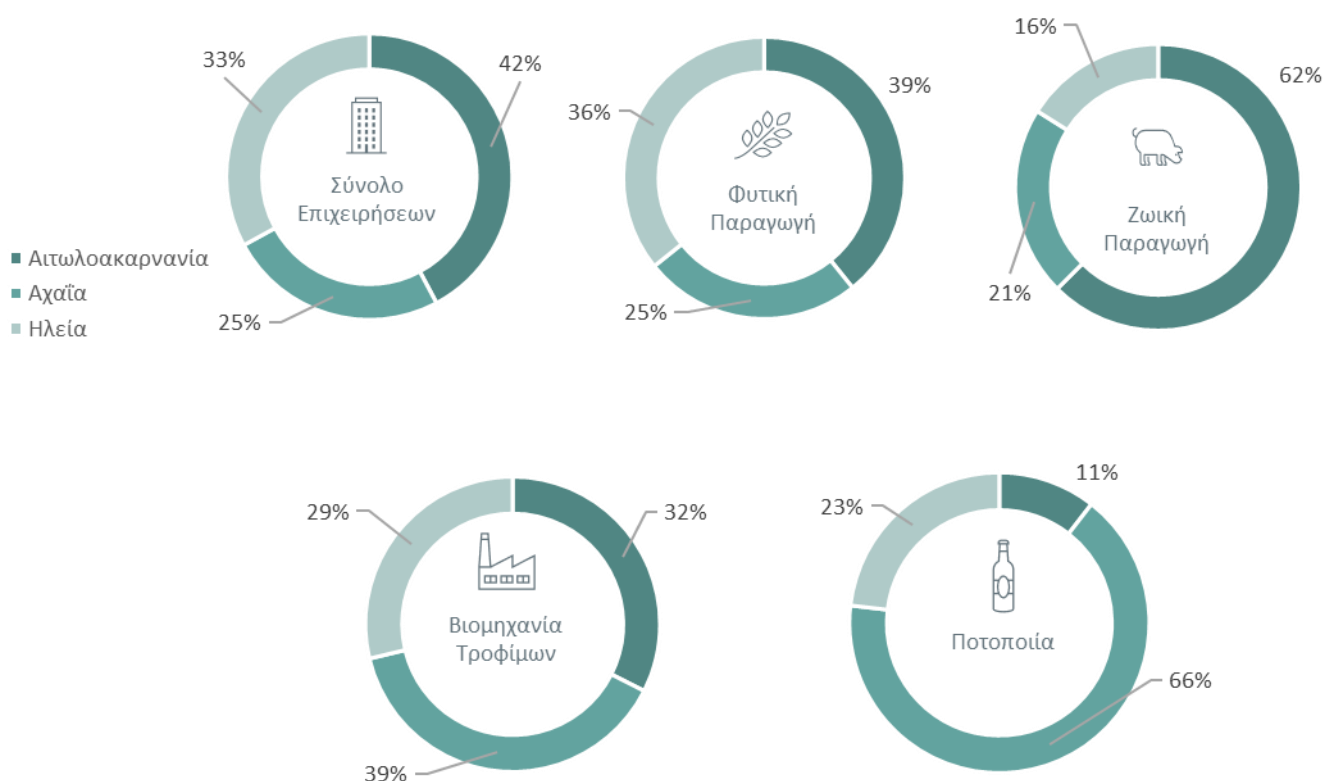
Σύνολο Χώρας	1.230
Δυτική Ελλάδα	95
Αιτωλοακαρνανία	10
Αχαΐα	63
Ηλεία	22

Όσον αφορά την διάρθρωση του ευρύτερου τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, το 97,6% των επιχειρήσεων συγκεντρώνεται γύρω από δραστηριότητες που σχετίζονται με τον κλάδο της Αγροδιατροφής, και μόλις το 2,4% συγκεντρώνεται γύρω από τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτοποιίας ενώ, όσον αφορά την διάρθρωση του ευρύτερου τομέα στις τρεις περιφερειακές ενότητες, διαπιστώνεται ότι συνολικά η Αιτωλοακαρνανία συγκεντρώνει το 42% των επιχειρήσεων, η Αχαΐα το 25% και η Ηλεία το 33%.

Ειδικότερα, όσον αφορά την φυτική παραγωγή το 39% των επιχειρήσεων εντοπίζεται στην περιφερειακή ενότητα της Αιτωλοακαρνανίας, το 36% στην Ηλεία και το 25% στην Αχαΐα, ενώ όσον αφορά την ζωική παραγωγή στην Αιτωλοακαρνανία συγκεντρώνεται το 62% των επιχειρήσεων, στην Ηλεία το 16% και στην Αχαΐα το 21%. Αντίστοιχη είναι η εικόνα και όσον αφορά τις δραστηριότητες της Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, καθώς το 61% των επιχειρήσεων συγκεντρώνεται στην περιφερειακή ενότητα της Αιτωλοακαρνανίας.

Όσον αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων η εικόνα είναι αρκετά διαφορετική, καθώς το 39% των επιχειρήσεων συγκεντρώνεται στην περιφερειακή ενότητα της Αχαΐας, το 32% στην Αιτωλοακαρνανία και το 29% στην Ηλεία, ενώ στον κλάδο της Ποτοποιίας οι διαφορές είναι ακόμη πιο έντονες με το 66% των επιχειρήσεων να συγκεντρώνεται στην περιφερειακή ενότητα της Αχαΐας, το 23% στην Ηλεία και μόλις το 11% στην Αιτωλοακαρνανία.

Από την παραπάνω ανάλυση γίνεται φανερό ότι ο μεγαλύτερος όγκος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της Αγροδιατροφής συγκεντρώνεται στην περιφερειακή ενότητα της Αιτωλοακαρνανίας, ενώ αντίθετα οι επιχειρήσεις η δραστηριότητα των οποίων εντοπίζεται γύρω από την κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτοποιίας συγκεντρώνονται στην περιφερειακή ενότητα της Αχαΐας.

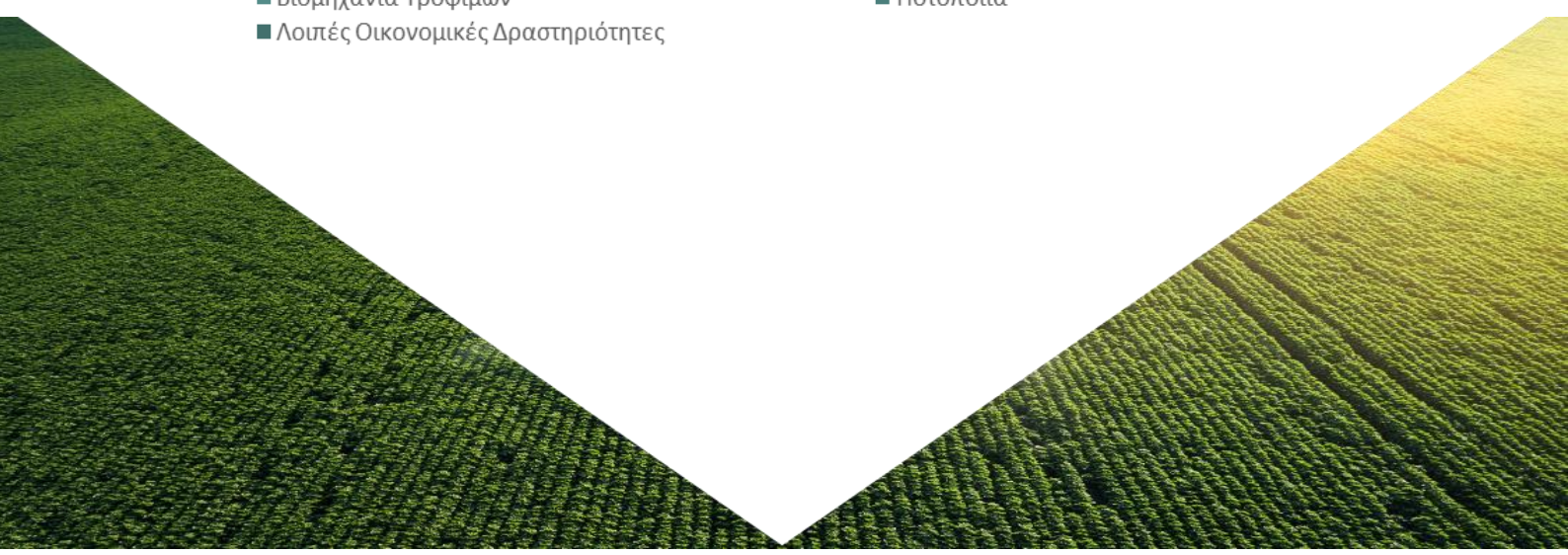
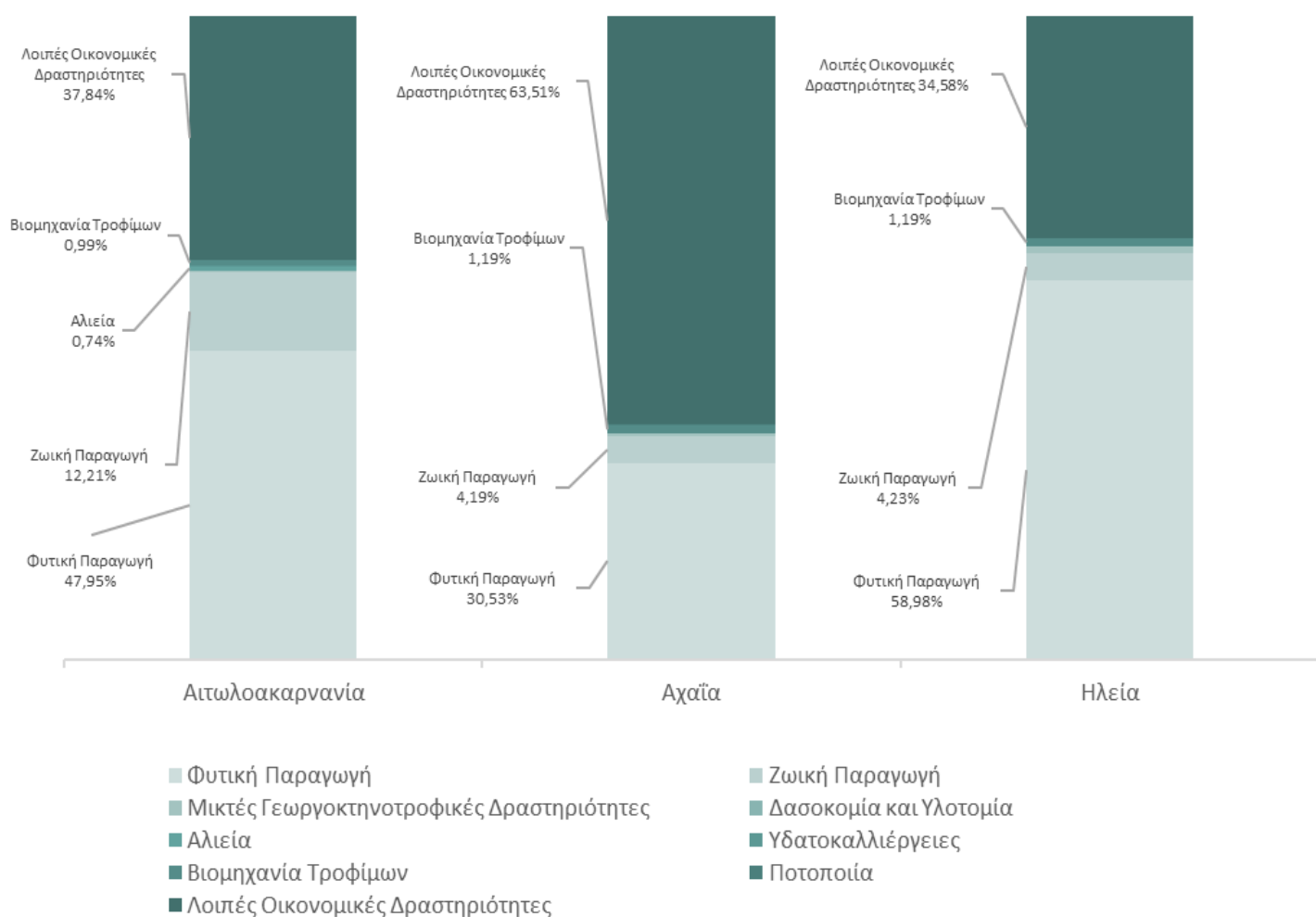

Στο επόμενο γράφημα αποτυπώνεται η συνεισφορά των επιμέρους κλάδων που συνθέτουν τον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην οικονομική δραστηριότητα της κάθε περιφερειακής ενότητας ξεχωριστά. Από την ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων (ΕΛΣΤΑΤ, 2019) προκύπτει ότι ο εν λόγω τομέας διαδραματίζει έναν ιδιαίτερα σημαντικά πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομική δραστηριότητα τόσο της Ηλείας όσο και της Αιτωλοακαρνανίας.

Αναλυτικότερα, στην Αιτωλοακαρνανία το 62% των επιχειρήσεων της δραστηριοποιείται γύρω από

δραστηριότητες που σχετίζονται με την φυτική και ζωική παραγωγή, την αλιεία, τις υδατοκαλλιέργειες και τη βιομηχανία τροφίμων. Αντίστοιχα, στην Ηλεία το 64% επί του συνόλου των επιχειρήσεων που εδράζονται σε αυτήν δραστηριοποιούνται γύρω από την φυτική και ζωική παραγωγή, καθώς και την βιομηχανία τροφίμων.

Διαφορετική είναι η εικόνα όσον αφορά την περιφερειακή ενότητα της Αχαΐας, καθώς μόνο το 36% των επιχειρήσεων της ασκούν δραστηριότητες που σχετίζονται με τον τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων.

2.2 Οικονομική επίδοση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 2) παρουσιάζεται η οικονομική επίδοση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων, όπως αυτή αποτυπώνεται στον κύκλο εργασιών τους (ΕΛΣΤΑΤ, 2019).

Στην Ελλάδα ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων ανέρχεται σε 314,7 δις €, με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων να πραγματοποιούν έναν κύκλο εργασιών ύψους 24,2 δις €. **Δηλαδή, το 7,7% του συνολικού κύκλου εργασιών που δημιουργείται στη χώρα μας προέρχεται από τον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων. Το αντίστοιχο ποσοστό στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος διαμορφώνεται στο 21,2%, καθώς ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια ανέρχεται στα 7,3 δις. €, με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων να πραγματοποιούν έναν κύκλο εργασιών ύψους 1,6 δις.€.**

Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την **σημαντικότητα που έχει ο εν λόγω τομέας για την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος**, καθώς το 1/5 του συνολικού κύκλου εργασιών της προέρχεται από τον τομέα της **Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων**. Ωστόσο, από την άλλη πλευρά, αναδεικνύει μια **αναντιστοιχία ανάμεσα στο πλήθος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα και στον κύκλο εργασιών που καταγράφουν**, καθώς το 21.2% του κύκλου εργασιών στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος παράγεται από το 54% των επιχειρήσεων όπως διαπιστώθηκε στην προηγούμενη ενότητα.

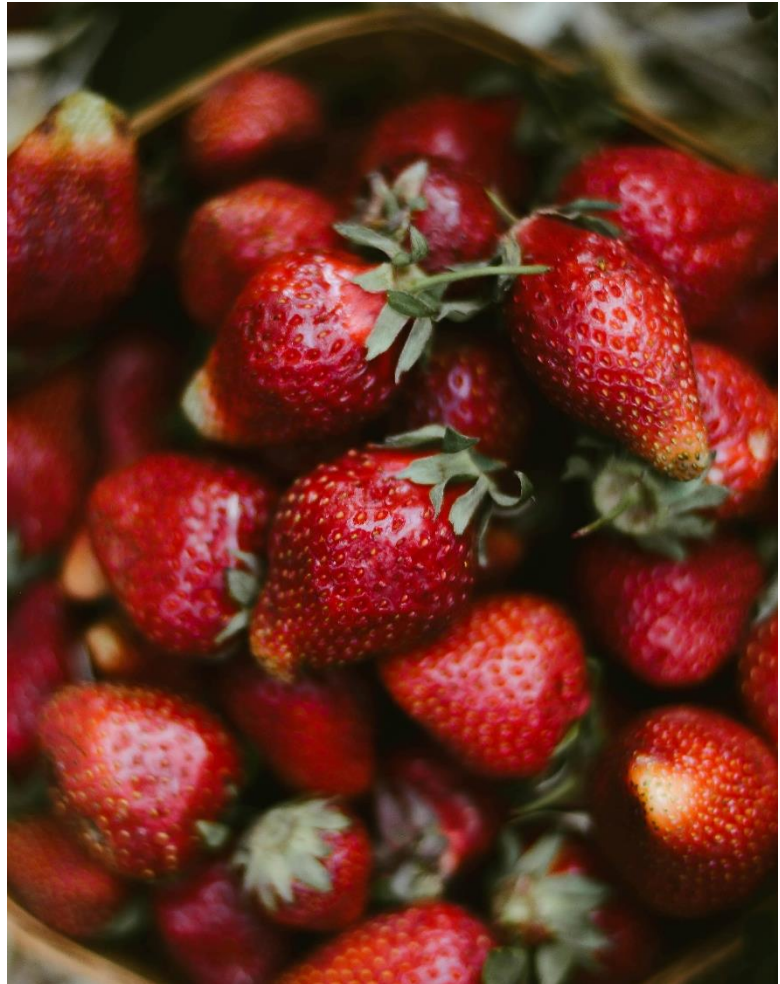
Ειδικότερα, από τα 1,6 δις. € του συνολικού κύκλου εργασιών του τομέα Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην περιφέρεια, τα 837 εκ. € (54%) προέρχονται από την Βιομηχανία Τροφίμων (1.278 επιχειρήσεις ή 2,4% των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων) και τα 716 εκ. € (46%) προέρχονται από τον κλάδο της Αγροδιατροφής (51.832 επιχειρήσεις ή 97,6%).

Πίνακας 2 Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες €) των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Ελλάδα και στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

	Σύνολο Χώρας	Δυτική Ελλάδα	Αιτωλοακαρνανία	Αχαΐα	Ηλεία
Αγροδιατροφή	8.001.298	716.320	262.489	154.079	238.294
Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτοποιία	16.177.022	836.812	154.048	454.853	57.699
Σύνολο Τομέα	24.178.320	1.553.132	416.537	608.932	295.994
Γενικό Σύνολο	314.726.720	7.340.755	1.903.309	3.962.400	1.475.046

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2019

Συνεπώς, στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος 51.832 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της Αγροδιατροφής πραγματοποιούν κύκλο εργασιών 716 εκ. € και 1.278 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτοποιίας πραγματοποιούν κύκλο εργασιών 836 εκ. €. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την χαμηλή προστιθέμενη αξία του κλάδου της Αγροδιατροφής και την πολύ υψηλή προστιθέμενη αξία που έχει για την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος ο κλάδος της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτοποιίας.

Αγροδιατροφή

51.832 επιχειρήσεις – **53%** του συνολικού αριθμού επιχειρήσεων στην ΠΔΕ

716 εκ. € κύκλο εργασιών - **10%** του συνολικού κύκλου εργασιών στην ΠΔΕ

Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτοποιία

1.278 επιχειρήσεις – **1,3%** του συνολικού αριθμού επιχειρήσεων στην ΠΔΕ

837 εκ. € κύκλο εργασιών - **11%** του συνολικού κύκλου εργασιών στην ΠΔΕ

Κύκλος Εργασιών

(σε χιλιάδες €)

Φυτική Παραγωγή

Σύνολο Χώρας	5.200.829
Δυτική Ελλάδα	455.581
Αιτωλοακαρνανία	141.726
Αχαΐα	111.988
Ηλεία	201.868

Ζωική Παραγωγή

Σύνολο Χώρας	1.793.750
Δυτική Ελλάδα	164.865
Αιτωλοακαρνανία	95.982
Αχαΐα	38.849
Ηλεία	30.034

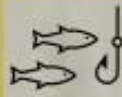
Μικτές Κτηνοτροφικές Δραστηριότητες

Σύνολο Χώρας	101.241
Δυτική Ελλάδα	10.339
Αιτωλοακαρνανία	867
Αχαΐα	3.079
Ηλεία	6.392

Δασοκομία & Υλοτομία

Σύνολο Χώρας	68.319
Δυτική Ελλάδα	373
Αιτωλοακαρνανία	24
Αχαΐα	163
Ηλεία	x

Αλιεία

Σύνολο Χώρας	146.097
Δυτική Ελλάδα	6.285
Αιτωλοακαρνανία	2.280
Αχαΐα	x
Ηλεία	x

Υδατοκαλλιέργειες

Σύνολο Χώρας	691.062
Δυτική Ελλάδα	78.877
Αιτωλοακαρνανία	21.610
Αχαΐα	x
Ηλεία	x

Βιομηχανία Τροφίμων

Σύνολο Χώρας	14.213.350
Δυτική Ελλάδα	745.146
Αιτωλοακαρνανία	153.533
Αχαΐα	365.943
Ηλεία	55.458

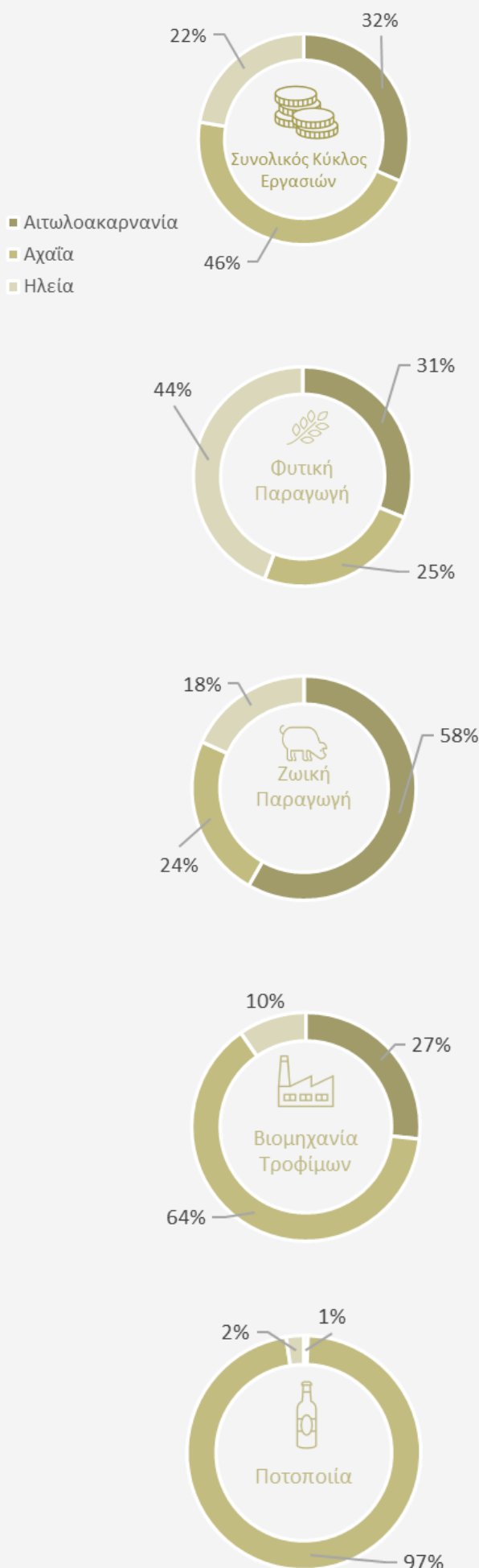
Ποτοποιία

Σύνολο Χώρας	1.963.672
Δυτική Ελλάδα	91.666
Αιτωλοακαρνανία	515
Αχαΐα	88.910
Ηλεία	2.242

Όσον αφορά την κατανομή του κύκλου εργασιών του τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στις τρεις περιφερειακές ενότητες, παρατηρείται ότι το 32% του συνολικού κύκλου εργασιών προέρχεται από την Αιτωλοακαρνανία, το 46% από την Αχαΐα και το 22% από την Ηλεία.

Ειδικότερα, όσον αφορά την φυτική παραγωγή το 44% του κύκλου εργασιών προέρχεται από την Ηλεία, το 31% από την Αιτωλοακαρνανία και το 25% από την Αχαΐα, ενώ αντίθετη εικόνα παρουσιάζεται όσον αφορά την ζωική παραγωγή όπου το 58% του κύκλου εργασιών προέρχεται από την Αιτωλοακαρνανία, το 24% από την Αχαΐα και το 18% από την Ηλεία.

Όσον αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων το 64% του κύκλου εργασιών προέρχεται από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιφερειακή ενότητα Αχαΐας, το 27% από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιφερειακή ενότητα Αιτωλοακαρνανίας και μόνο το 10% από τις επιχειρήσεις που εδράζονται στην περιφερειακή ενότητα Ηλείας. Ακόμα μεγαλύτερη διαφορά παρουσιάζεται όσον αφορά τον κύκλο εργασιών στον κλάδο της Ποτοποιίας, όπου το 97% προέρχεται από τις επιχειρήσεις που εδράζονται στην Αχαΐα.

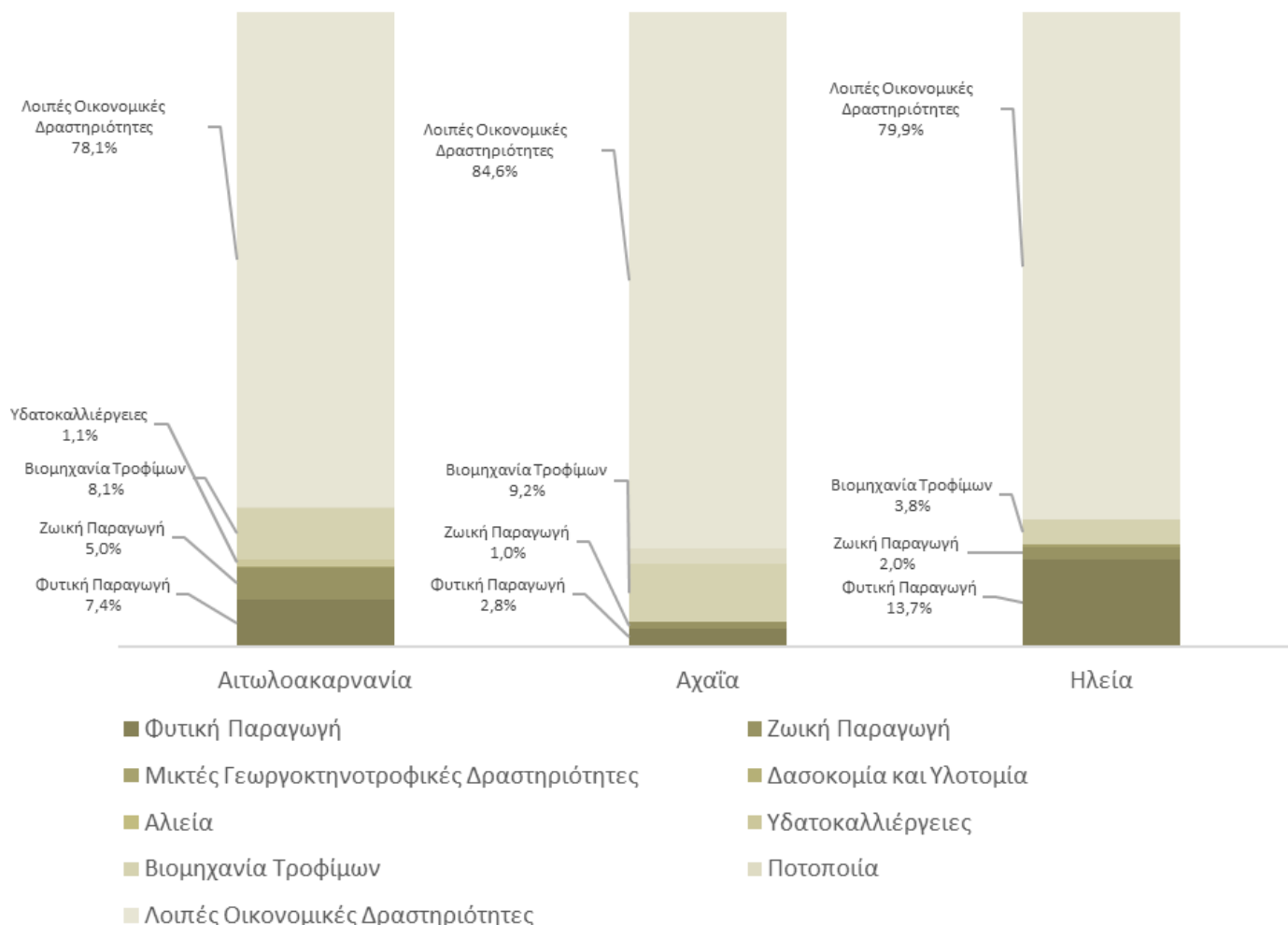

Στο επόμενο γράφημα αποτυπώνεται η συνεισφορά των επιμέρους κλάδων που συνθέτουν τον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και της Βιομηχανίας Τροφίμων στον συνολικό κύκλο εργασιών που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις σε κάθε περιφερειακή ενότητα ξεχωριστά.

Αναλυτικότερα, **στην Αιτωλοακαρνανία** παρά το γεγονός ότι το 62% των επιχειρήσεων της δραστηριοποιούνται γύρω από τον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων, **η συνεισφορά του τομέα στον συνολικό κύκλο εργασιών της ανέρχεται στο 21,8%**. Αντίστοιχη εικόνα παρατηρείται και στην **περιφερειακή ενότητα της Ηλείας** όπου το 64% των επιχειρήσεων της δραστηριοποιείται στον **τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων** εισφέροντας το **19,9% του συνολικού της κύκλου εργασιών**.

Η εικόνα στην **περιφερειακή ενότητα Αχαΐας** είναι διαφορετική γιατί παρά το γεγονός ότι μόνο το 36% των επιχειρήσεων της δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας

Τροφίμων, η αναλογία που έχουν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται καθαρά πάνω στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων έναντι των κλάδων της φυτικής και ζωικής παραγωγής είναι συγκριτικά με τις άλλες περιφερειακές ενότητες μεγαλύτερη, συνεισφέροντας **το 15,3% στον συνολικό της κύκλο εργασιών**.

2.3 Αριθμός Απασχολούμενων στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3) παρουσιάζεται ο αριθμός των απασχολούμενων στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στο σύνολο της χώρας, στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, καθώς και στις τρεις περιφερειακές ενότητες της.

Στην Ελλάδα στον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων απασχολούνται 588.650 εργαζόμενοι, που αντιστοιχούν στο 13% του συνολικού αριθμού απασχολούμενων στην χώρα. **Το αντίστοιχο ποσοστό για την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος ανέρχεται στο 26% συνιστώντας τον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων τον μεγαλύτερο εργοδότη της περιφέρειας.**

Αναλυτικότερα, στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος στον κλάδο της Αγροδιατροφής απασχολούνται **43.705 άτομα (23% του συνολικού αριθμού απασχολούμενων στην περιφέρεια)** και στον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων **6.309 άτομα (3% του συνολικού αριθμού απασχολούμενων στην περιφέρεια).**

Ένα σημαντικό στοιχείο που αναδεικνύει την μεγάλη βαρύτητα που έχει ο τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην αγορά εργασίας της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, είναι ότι **το 8,5% επί του συνόλου των απασχολούμενων στην χώρα στον εν λόγω τομέα βρίσκεται περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.**

Πίνακας 3 Αριθμός απασχολούμενων στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Ελλάδα και στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

	Σύνολο Χώρας	Δυτική Ελλάδα	Αιτωλοακαρνανία	Αχαΐα	Ηλεία
Αγροδιατροφή	454.108	43.705	17.696	9.910	15.190
Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτοποιία	134.542	6.309	1.435	3.079	848
Σύνολο Τομέα	588.650	50.014	19.131	12.989	16.038
Γενικό Σύνολο	4.438.516	191.605	53.548	97.924	40.133

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2019

Αριθμός Απασχολούμενων

Φυτική Παραγωγή

Σύνολο Χώρας	377.849
Δυτική Ελλάδα	35.846
Αιτωλοακαρνανία	13.492
Αχαΐα	8.434
Ηλεία	13.920

Ζωική Παραγωγή

Σύνολο Χώρας	44.893
Δυτική Ελλάδα	6.048
Αιτωλοακαρνανία	3.666
Αχαΐα	1.335
Ηλεία	1.047

Μικτές Κτηνοτροφικές Δραστηριότητες

Σύνολο Χώρας	3.759
Δυτική Ελλάδα	399
Αιτωλοακαρνανία	44
Αχαΐα	132
Ηλεία	223

Δασοκομία & Υλοτομία

Σύνολο Χώρας	9.518
Δυτική Ελλάδα	42
Αιτωλοακαρνανία	38
Αχαΐα	9
Ηλεία	x

Αλιεία

Σύνολο Χώρας	11.201
Δυτική Ελλάδα	641
Αιτωλοακαρνανία	235
Αχαΐα	x
Ηλεία	x

Υδατοκαλλιέργειες

Σύνολο Χώρας	6.888
Δυτική Ελλάδα	729
Αιτωλοακαρνανία	221
Αχαΐα	x
Ηλεία	x

Βιομηχανία Τροφίμων

Σύνολο Χώρας	124.757
Δυτική Ελλάδα	5.841
Αιτωλοακαρνανία	1.421
Αχαΐα	2.670
Ηλεία	803

Ποτοποιία

Σύνολο Χώρας	9.785
Δυτική Ελλάδα	468
Αιτωλοακαρνανία	14
Αχαΐα	409
Ηλεία	45

Όσον αναφορά την κατανομή των απασχολούμενων του ευρύτερου τομέα της Αγροδιατορφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος το 87,4% απασχολείται στον κλάδο της Αγροδιατροφής και το 12,6% στον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων. Όσον αφορά την κατανομή των απασχολούμενων του τομέα στις τρεις περιφερειακές ενότητες, διαπιστώνεται ότι το 38% αυτών εργάζεται βρίσκεται στην περιφερειακή ενότητα της Αιτωλοακαρνανίας, το 26% στην Αχαΐα και το 32% στην Ηλεία.

Ειδικότερα, όσον αφορά την φυτική παραγωγή το 38% εργαζομένων εντοπίζεται στην περιφερειακή ενότητα της Αιτωλοακαρνανίας, το 39% στην Ηλεία και το 24% στην Αχαΐα, ενώ όσον αφορά την ζωική παραγωγή στην Αιτωλοακαρνανία συγκεντρώνεται το 61% των εργαζομένων, στην Ηλεία το 17% και στην Αχαΐα το 22%.

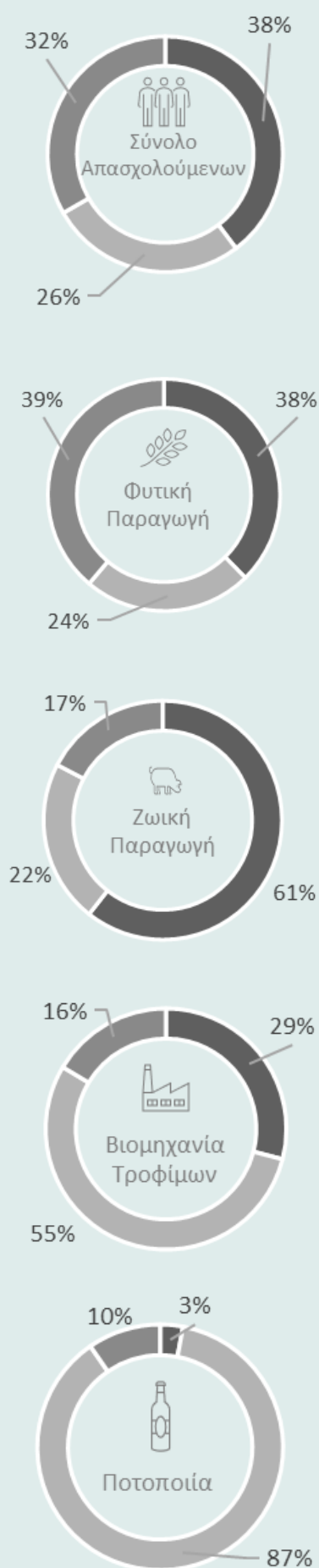
Η κατάσταση είναι αρκετά διαφορετική όσον αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και τον κλάδο της Ποτοποιίας. Όσον αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων το 55% των εργαζομένων βρίσκεται στην περιφερειακή ενότητα της Αχαΐας, το 29% στην Αιτωλοακαρνανία και το 16% στην Ηλεία. Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζεται και στον κλάδο της Ποτοποιίας όπου το 87% των εργαζομένων εντοπίζεται στην Αχαΐα, ένα 10% στην Ηλεία και μόνο ένα 3% στην Αιτωλοακαρνανία.

■ Αιτωλοακαρνανία

■ Αχαΐα

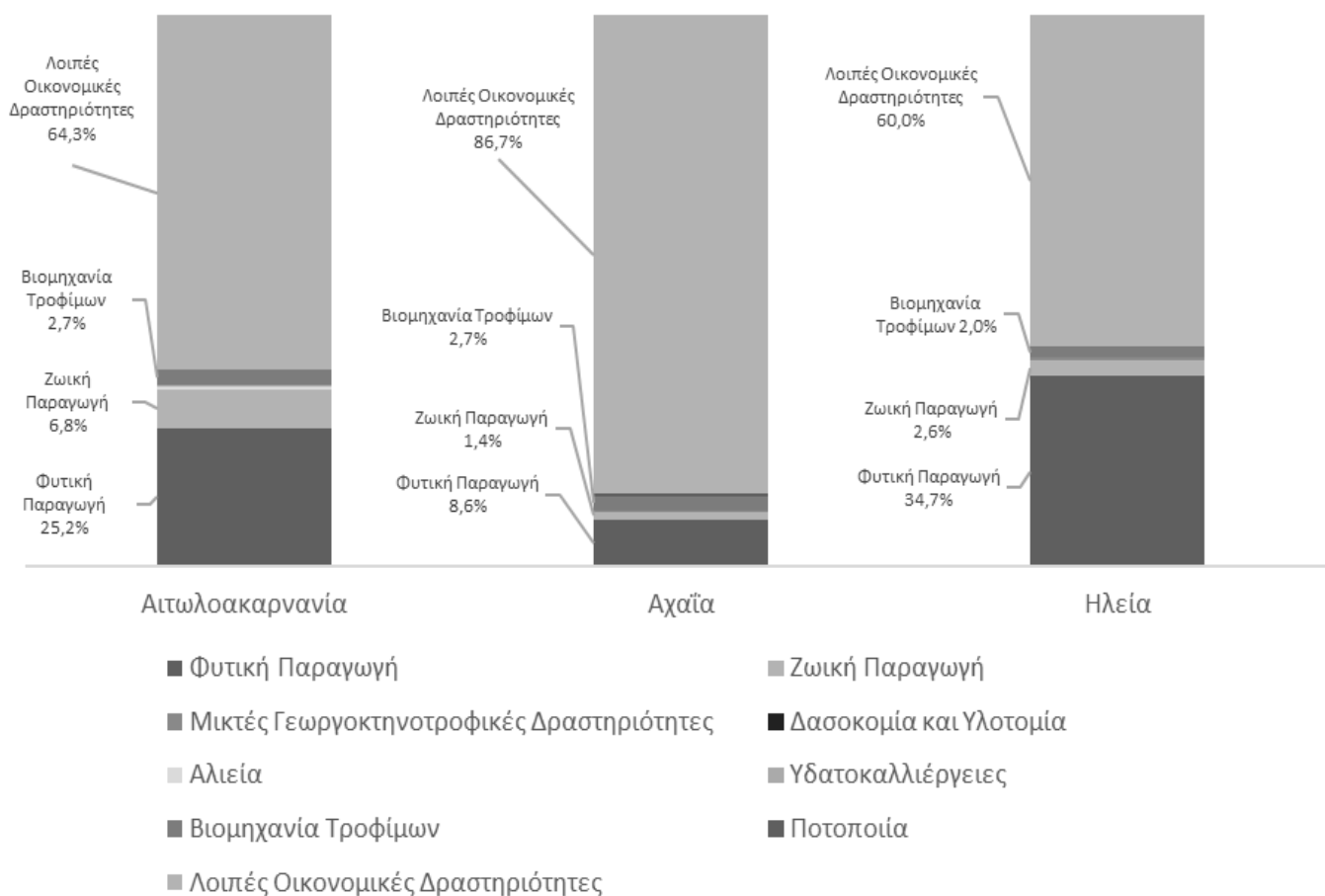
■ Ηλεία

Στο επόμενο γράφημα αποτυπώνεται η συνεισφορά των επιμέρους κλάδων που συνθέτουν τον ευρύτερο τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην συνολική απασχόληση κάθε περιφερειακής ενότητας ξεχωριστά. Από την ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων (ΕΛΣΤΑΤ, 2019) **προκύπτει ότι ο εν λόγω τομέας διαδραματίζει έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην αγορά εργασίας τόσο της Ηλείας όσο και της Αιτωλοακαρνανίας.**

Αναλυτικότερα, **στην Αιτωλοακαρνανία το 35,5% των εργαζομένων της απασχολείται στον τομέα Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων**, με το αντίστοιχο ποσοστό στην περιφερειακή ενότητα της Ηλείας να διαμορφώνεται στο **40,0%**. Πρωταγωνιστικό ρόλο στην απασχόληση και των δύο περιφερειακών ενότητων παίζει η φυτική και ζωική παραγωγή, ενώ ακολουθεί η βιομηχανία τροφίμων.

Όσον αφορά την περιφερειακή ενότητα της Αχαΐας, ο τομέας της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων απασχολεί το 13,3% των συνολικών απασχολούμενων, με τον κλάδο της φυτικής παραγωγής και της βιομηχανίας τροφίμων να προηγούνται συγκριτικά με τους υπόλοιπους κλάδους του ευρύτερου τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων.

3. Ανάλυση ευκαιριών, απειλών, δυνατών και αδύναμων σημείων του τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι ευκαιρίες και οι απειλές για τον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, καθώς και τα δυνατά και αδύνατα σημεία που παρουσιάζει ο εν λόγω τομέας (Swot Analysis). Η ανάλυση SWOT συνιστά ένα σημαντικό εργαλείο ποιοτικής ανάλυσης μέσω του οποίου μπορούν να αναγνωρισθούν και να αξιοποιηθούν τα δυνατά σημεία ενός τομέα, να εντοπιστούν και να εκμεταλλευτούν οι μελλοντικές ευκαιρίες που θα παρουσιαστούν για την περαιτέρω ανάπτυξή του, καθώς και να προσδιοριστούν οι απειλές και οι κίνδυνοι που ενδεχομένως μπορεί να προκύψουν με σκοπό, αφενός την αποφυγή αυτών, και αφετέρου την ανάληψη έγκαιρων διορθωτικών κινήσεων.

Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας

Δυνατά Σημεία

- Η στρατηγική γεωγραφική θέση της περιφέρειας ως «Δυτική Πύλη» συνδέοντας την Ελλάδα με την Αδριατική και τη Δυτική Ευρώπη.
- Σύγχρονο οδικό δίκτυο (Ολυμπία Οδός, Ιονία Οδός) που προσφέρει ασφαλείς και γρήγορες μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων από την Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας προς την Κεντρική Ελλάδα.
- Ένταξη χρηματοδότησης της Σιδηροδρομικής Σύνδεσης Ρίου με το λιμάνι της Πάτρας στο ΕΣΠΑ 2021-2027 γεγονός που αυξάνει την διαμετακομιστική ικανότητα της Περιφέρειας.
- Ισχυρός μεταποιητικός κλάδος καθώς παράγει το δεύτερο μεγαλύτερο εισόδημα σε επίπεδο κλάδων στην περιφέρεια ως αποτέλεσμα της ισχυρής παρουσίας βιομηχανικών/μεταποιητικών μονάδων τροφίμων και ποτών στην Π.Ε. Αχαΐας.

- Παραγωγή πληθώρας προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ εντός των ορίων της περιφέρειας, όπως ελαιόλαδο Αχαΐας, Κορινθιακή σταφίδα Βοστίτσας, φέτα Καλαβρύτων και πλήθος οίνων ΠΓΕ Αχαΐας (ελληνικές και διεθνείς ποικιλίες).
- Αξιοσημείωτη φυτική παραγωγή στην ΠΔΕ με πληθώρα δενδρωδών καλλιεργειών (σημαντικότερες οι καλλιέργειες πορτοκαλιών στις Π.Ε. και λεμονιών στην Π.Ε. Αχαΐας).

Ευκαιρίες

- Οι χρηματοδοτικές ευκαιρίες για παραγωγικές επενδύσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος του αγροδιατροφικού τομέα.
- Οι χρηματοδοτικές ευκαιρίες για την υποστήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας και τομέων αιχμής της περιφέρειας μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2021 -2027.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού τους από το ΕΠ Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 και το ΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2021-2027.
- Η χρήση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης ή του ΕΣΠΑ 2021-2027 για την υλοποίηση μικρών επενδύσεων ΑΠΕ στον αγροτικό τομέα με στόχο την μείωση του παραγωγικού κόστους. Επίσης αναμένονται δράσεις για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω επιχορηγήσεων για εγκατάσταση, παραγωγή, αποθήκευση και διανομή ενέργειας από ΑΠΕ σε επιχειρήσεις.
- Ένταξη προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης καλλιεργητών για την αναδιάρθρωση της

κορινθιακής σταφίδας στο Ταμείο Ανάκαμψης.

- Αξιοποίηση δράσεων εξωστρέφειας, προώθησης οίνων ΠΟΠ σε αγορές της Άπω Ανατολής (ύψους 1.700.000 €), φράουλας σε Ευρωπαϊκές Αγορές (ύψους 2.200.000 €), επιτραπέζιας ελιάς στις αγορές των ΗΠΑ και του Καναδά (ύψους 3.000.000 €).
- Επένδυση ύψους 260 εκατ. € σε εθνικό επίπεδο για την διασύνδεση του αγροδιατροφικού οικοσυστήματος με τον αγροτουρισμό και τον Τουρισμό σε εθνικό επίπεδο, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

- Περιορισμένη δικτύωση τομέων οικονομικής δραστηριότητας όπως αγροδιατροφή - τουρισμός.

Απειλές

- Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας άρα και στο εισόδημα.
- Ενεργειακή ανασφάλεια και ταυτόχρονη αύξηση κόστους κατανάλωσης ενέργειας.
- Αντιμέτωπιση των προκλήσεων για απεξάρτηση από τις παραδοσιακές μορφές παραγωγής ενέργειας και υιοθέτηση των ΑΠΕ από όλο τον παραγωγικό ιστό των μεταποιητικών επιχειρήσεων στον αγροδιατροφικό τομέα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την μετάβαση σε ένα ψηφιακό και πράσινο μοντέλο ανάπτυξης.
- Υποβάθμιση φυσικών πόρων και διαταραχές σε οικοσυστήματα υψηλής οικολογικής αξίας.

Αδύναμα Σημεία

- Χαμηλό ποσοστό εξωστρέφειας των αγροδιατροφικών προϊόντων της περιφέρειας. Το ποσοστό επιχειρήσεων της περιφέρειας που εξάγουν προϊόντα ή υπηρεσίες ανέρχεται στο 9,4%, και η περιφέρεια συμμετείχε κατά 1,1% στις συνολικές ελληνικές εξαγωγές (άνευ πετρελαιοειδών), καταλαμβάνοντας την όγδοη θέση μεταξύ των ελληνικών περιφερειών, πίσω από την Κρήτη (1,3%) και μπροστά από την Ήπειρο (0,8%).
- Κατακερματισμός αγροτικών μονάδων, Μικρές μη-διασυνδεδεμένες εκμεταλλεύσεις
- Δυσμενής γεωμορφολογία ορεινών περιοχών - χαμηλή προσβασιμότητα.
- Πολύ περιορισμένη εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στον αγροτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της «γεωργίας ακριβείας».
- Καθυστέρηση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των Μεταποιητικών επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα της περιφέρειας και η μετάβασή τους στην ψηφιακή εποχή. Είναι απαραίτητη η αύξηση των ΤΠΕ, και ιδιαίτερα τις ΜμΕ, με δεδομένο πως μόλις το 82% των επιχειρήσεων στην ΠΔΕ διαθέτουν σύνδεση στο Διαδίκτυο, μόλις 17% έχουν εισάγει λύσεις τεχνολογίας σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας και, τέλος, μόνο 10% είναι σε θέση να διεκπεραιώσουν παραγγελίες ή ηλεκτρονικές πληρωμές μέσω Διαδικτύου.

Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας

Δυνατά Σημεία

- Σημαντική συμβολή του κύκλου εργασιών της ζωικής παραγωγής στην περιφέρεια και στον κύκλο εργασιών του κλάδου σε εθνικό επίπεδο. Υψηλής ποιότητας κτηνοτροφικά προϊόντα.
- Σύγχρονο οδικό δίκτυο (Ολυμπία Οδός, Ιονία Οδός) που προσφέρει ασφαλείς και γρήγορες μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων από την Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας προς την Κεντρική Ελλάδα.
- Η Αιτωλοακαρνανία διαπερνάτε από ευρωπαϊκού επιπέδου μεταφορικές υποδομές που αποτελούν πλεονέκτημα για την υλοποίηση επενδύσεων στην βιομηχανία τροφίμων συνιστώντας την μια ελκυστική περιφέρεια για βιομηχανικές επενδύσεις στον τομέα της αγροδιατροφής.
- Εδραίωση υδατοκαλλιεργειών στην ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας ως ενός δυναμικού κλάδου πρωτογενούς παραγωγής της περιοχής με μεγάλη συμβολή σε εθνικό επίπεδο.
- Παραγωγή πληθώρας προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ εντός των ορίων της ΠΔΕ όπως Αυγοτάραχο Μεσολογγίου, Φέτα Αμφιλοχίας Πλήθος οίνων ΠΓΕ (ελληνικές και διεθνείς ποικιλίες).

Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση δράσεων εξωστρέφειας: «Πρόωθηση/προβολή αλιευμάτων ΠΔΕ σε εσωτερική αγορά και Τρίτες Χώρες» όπως ΗΠΑ, Ιαπωνία, Γαλλία, Γερμανία (Χρηματοδότηση ΕΣΠΑ 2014-2020).
- Οι χρηματοδοτικές ευκαιρίες για την υποστήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας και τομέων αιχμής της περιφέρειας μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2021 -2027.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού τους από το ΕΠ Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 και το ΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2021-2027.
- Η χρήση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης ή του ΕΣΠΑ 2021-2027 για την υλοποίησης μικρών επενδύσεων ΑΠΕ στον αγροτικό

τομέα με στόχο την μείωση του παραγωγικού κόστους.

- Ανάπτυξη αλιευτικού τουρισμού στην Περιφερειακή Ενότητα.
- Επένδυση ύψους 260 εκατ. € σε εθνικό επίπεδο για την διασύνδεση του αγροδιατροφικού οικοσυστήματος με τον αγροτουρισμό και τον Τουρισμό σε εθνικό επίπεδο, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

Αδύναμα Σημεία

- Κατακερματισμός αγροτικών μονάδων, Μικρές μη-διασυνδεδεμένες εκμεταλλεύσεις.
- Δυσμενής γεωμορφολογία ορεινών περιοχών - χαμηλή προσβασιμότητα.
- Δεν έχει επιτευχθεί η αξιοποίηση της δυναμικής των λιμένων, Αστακού, Μεσολογγίου για την εμπορική δυναμική του αγροδιατροφικού τομέα της περιοχής.
- Πολύ περιορισμένη εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στον αγροτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της «γεωργίας ακριβείας».
- Χαμηλό επίπεδο διασύνδεσης του τομέα Έρευνας και Καινοτομίας με την παραγωγή και την τοπική οικονομία, γεγονός που επιδρά αρνητικά στην ανάδειξη νέων αγροδιατροφικών προϊόντων.

Απειλές

- Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής στους διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας άρα και στο εισόδημα.
- Ενεργειακή ανασφάλεια και ταυτόχρονη αύξηση κόστους κατανάλωσης ενέργειας.
- Υποβάθμιση φυσικών πόρων και διαταραχές σε οικοσυστήματα υψηλής οικολογικής αξίας (λιμνοθάλασσες της Περιφερειακής Ενότητας).

Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας

Δυνατά Σημεία

- Ισχυρή φυτική παραγωγή στην ΠΕ Ηλείας με πληθώρα δενδρωδών καλλιεργειών (σημαντικότερες οι καλλιέργειες πορτοκαλιών και κηπευτικών καλλιεργειών υπαίθριων και υπό κάλυψη με βασικότερα παραγόμενα προϊόντα το καρπούζι, το πεπόνι, τη φράουλα, το λάχανο, το σπαράγγι, τα μαρούλια, τις μελιτζάνες κ.α..)
- Παραγωγή πληθώρας προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ εντός των ορίων της ΠΔΕ όπως ελαιόλαδο Ηλείας, σταφίδα Ηλείας, πλήθος οίνων ΠΓΕ Ηλείας (ελληνικές και διεθνείς ποικιλίες).

Ευκαιρίες

- Αξιοποίηση δράσεων εξωστρέφειας, ιδίως για τη φράουλα, σε Ευρωπαϊκές Αγορές (ύψους 2.200.000 €).
- Οι χρηματοδοτικές ευκαιρίες για παραγωγικές επενδύσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης του τοπικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος του αγροδιατροφικού τομέα
- Οι χρηματοδοτικές ευκαιρίες για την υποστήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας και τομέων αιχμής της περιφέρειας μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2021 -2027.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού τους από το ΕΠ Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 και το ΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2021-2027.
- Η χρήση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης ή του ΕΣΠΑ 2021-2027 για την υλοποίηση μικρών επενδύσεων ΑΠΕ στον αγροτικό τομέα με στόχο την μείωση του παραγωγικού κόστους.

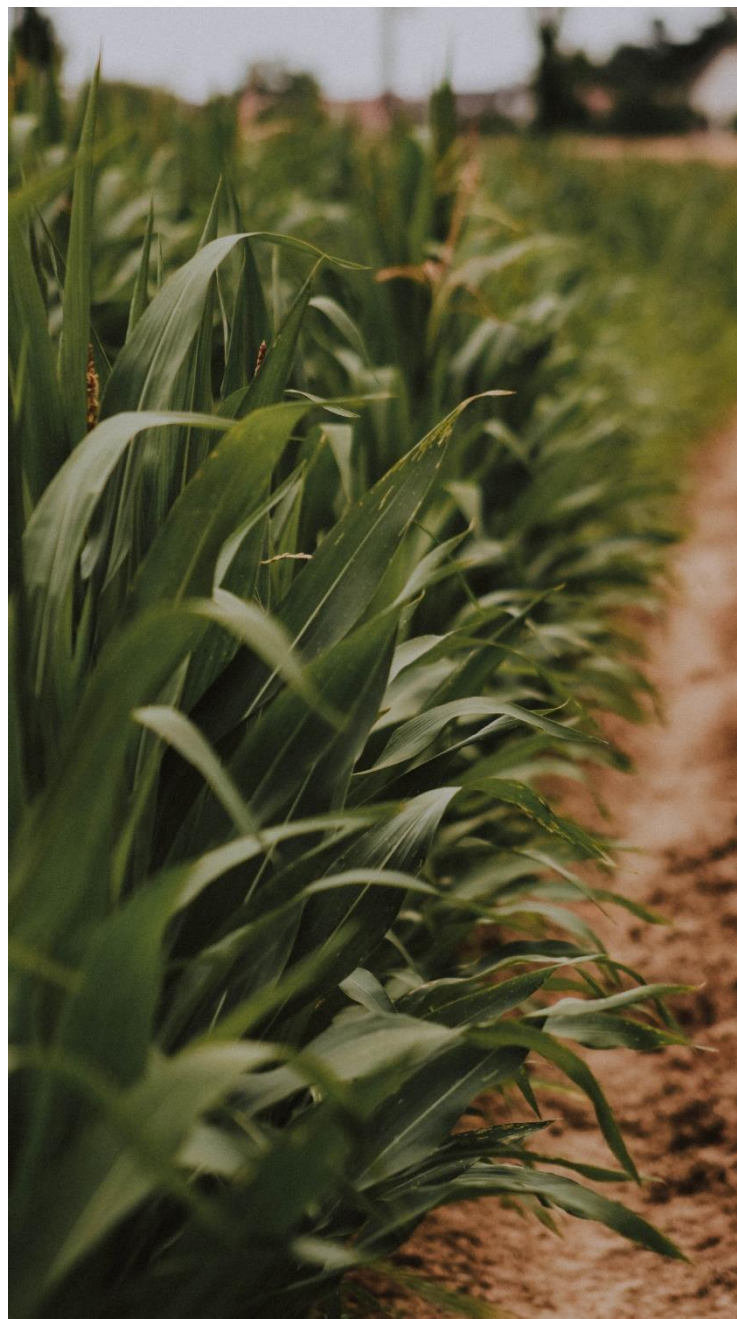
Αδύναμα Σημεία

- Κατακερματισμός αγροτικών μονάδων, Μικρές μη-διασυνδεδεμένες εκμεταλλεύσεις.
- Πολύ περιορισμένη εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στον αγροτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της «γεωργίας ακριβείας».

- Χαμηλό επίπεδο διασύνδεσης του τομέα Έρευνας και Καινοτομίας με την παραγωγή και την τοπική οικονομία, γεγονός που επιδρά αρνητικά στην ανάδειξη νέων αγροδιατροφικών προϊόντων.
- Καθυστέρηση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των μεταποιητικών επιχειρήσεων της περιφέρειας και της μετάβασή τους στην ψηφιακή εποχή.

Απειλές

- Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής στους διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας άρα και στο εισόδημα.
- Ενεργειακή ανασφάλεια και ταυτόχρονη αύξηση κόστους κατανάλωσης ενέργειας.
- Υποβάθμιση φυσικών πόρων και διαταραχές σε οικοσυστήματα υψηλής οικολογικής αξίας .

4. Προτάσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

Η στήριξη των επιχειρήσεων στην προσπάθεια προσαρμογής τους στις νέες διεθνείς απαιτήσεις στον βιομηχανικό σχεδιασμό, στην χρήση νέων τεχνολογιών και στην προσαρμογή των παραδοσιακών πρακτικών στις νέες τεχνολογίες αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους στην προσπάθεια τόνωσης και ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η ενδυνάμωση του τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων, ο οποίος αποτελεί έναν ιδιαίτερα δυναμικό και ανταγωνιστικό τομέα στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, δύναται να δημιουργήσει περαιτέρω εξειδικευμένες θέσεις απασχόλησης.

34

Παρακάτω παρουσιάζονται τα επαγγέλματα/ειδικότητες που αναδύονται από την ανάλυση που προηγήθηκε πάνω στον τομέα της Αγροδιατροφής και Βιομηχανίας Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν ζήτηση το επόμενο διάστημα, καθώς και οι προτάσεις για τα αντικείμενα κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της ευρύτερης περιοχής. Ειδικότερα παρουσιάζονται προτάσεις για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο της αρχικής καθώς και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, στο πλαίσιο της Δια Βίου μη τυπικής Μάθησης και, τέλος, στο πλαίσιο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αντικείμενα Κατάρτιση μέσω της Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Τεχνικός Παραγωγής Επιχειρήσεων Τροφίμων και Ποτών

Απευθύνεται σε εργαζομένους οι οποίοι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους παραλαμβάνουν, αποθηκεύουν, χειρίζονται, επεξεργάζονται, μεταφέρουν, ελέγχουν πρώτες ύλες, ενδιάμεσα και τελικά προϊόντα διατροφής, χρησιμοποιώντας σκεύη και μηχανολογικό εξοπλισμό.

Στέλεχος Διαχείρισης Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων

Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζομένους οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται για την εδραίωση αποτελεσματικών συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας και της ασφάλειας, την πραγματοποίηση ελέγχων και αναλύσεων για την παρακολούθηση των παραμέτρων ασφάλειας και ποιότητας στο σύνολο της αλυσίδας παραγωγής τροφίμων και την προαγωγή της ασφάλειας και της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Υπάλληλος επεξεργασίας και τυποποίησης ελαιόλαδου

Απευθύνεται σε εργαζομένους οι οποίοι γνωρίζουν και εφαρμόζουν όλα τα στάδια επεξεργασίας, συντήρησης και τυποποίησης ελαιόλαδου, εποπτεύουν και συντονίζουν τη ροή της παραγωγής ανάλογα με τη σχετική ζήτηση, εφαρμόζουν όλες τις σύγχρονες μεθόδους για τη βελτιστοποίηση της ποιότητας του παραγόμενου ελαιόλαδου, εντοπίζουν και καταγράφουν τα κρίσιμα σημεία και τις

πιθανότητες επιμόλυνσης του προϊόντος, καθορίζουν μέτρα μείωσης των μολυσματικών παραγόντων, κ.ά.

Τεχνίτης Μελισσοκομίας

Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζόμενους οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται με την εκτροφή μελισσών και την παραγωγή μελισσοκομικών προϊόντων, την προμήθεια μελισσοκηπών, την επιλογή και την συμμετοχή στην εγκατάσταση και στη συντήρηση του απαραίτητου μελισσοκομικού εξοπλισμού καθώς και των κτιριακών εγκαταστάσεων, τη διοίκηση της μελισσοκομικής εκμετάλλευσης και τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται σε αυτή.

Στέλεχος Εξαγωγών και Διεθνούς Εμπορίου

Θεωρείται σύμφωνα με τον ΣΕΒ μια από τις 11 σημαντικότερες ειδικότητες που θα παρουσιάσουν ζήτηση τα επόμενα έτη. Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζόμενους οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται για την προώθηση πωλήσεων/εξαγωγών επιχειρήσεων εμπορίας οиноποιητικών/ελαιοκομικών προϊόντων, θα διαπραγματεύονται συμβάσεις με οίκους του εξωτερικού σχετικά με τα κέντρα πωλήσεων και διανομής σε χώρες του εξωτερικού, παρακολουθούν και υλοποιούν την σωστή τυποποίηση προϊόντων σε αντιστοιχία με τα διεθνή πρότυπα και προδιαγραφές για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των εξαγωγών και των πωλήσεων σε άλλα κράτη.

Υπεύθυνος Marketing Τροφίμων

Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζόμενους οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται στο να λαμβάνουν στρατηγικές αποφάσεις και θέτουν τους επιμέρους στόχους για την τοποθέτηση και την προώθηση των προϊόντων και της επιχείρησης στην αγορά, σχεδιάζουν και υλοποιούν προγράμματα προώθησης, παρακολουθούν και αξιολογούν τα αποτελέσματά τους, σχεδιάζουν, οργανώνουν και πραγματοποιούν μελέτες της αγοράς, παρακολουθούν τις αγορές – στόχους και τις τάσεις των καταναλωτών τροφίμων στην εσωτερική και διεθνή αγορά, κ.ά.

Στέλεχος Πωλήσεων/ Μάρκετινγκ προϊόντων αγροδιατροφής

Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζόμενους Άνεργοι/Εργαζόμενοι οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται στην εξυπηρέτηση πελατών, πληροφορούν τους νέους και τους υφιστάμενους πελάτες, διεκπεραιώνουν παραγγελίες σε συνεργασία με τα παραγωγικά τμήματα της επιχείρησης, υποστηρίζουν τις δραστηριότητες ανάπτυξης και διατήρησης του πελατολογίου, συμμετέχουν στη διοργάνωση εκθέσεων και εκδηλώσεων με σκοπό την προβολή και προώθηση των προϊόντων της επιχείρησης, κ.ά.

Digital Marketing και Online Branding

Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζόμενους οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται με το ψηφιακό marketing των προϊόντων της αγροδιατροφής και της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών για την ενίσχυση των πωλήσεων στην εσωτερική και διεθνή αγορά, θα καταρτίζουν την τιμολογιακή πολιτική, θα οργανώνουν την επικοινωνιακή στρατηγική ιδίως στα social media, κτλ.

Ειδικός Συστημάτων Ηλεκτρονικού Εμπορίου - e-commerce

Απευθύνεται σε ανέργους/εργαζόμενους οι οποίοι θα απασχοληθούν/ούνται με το ηλεκτρονικό εμπόριο για την λήψη και διεκπεραίωση ηλεκτρονικών παραγγελιών, την οργάνωση της αποστολής τους, την ασφάλεια των συναλλαγών, την προετοιμασία του ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop), κτλ.

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Ο τομέας της αγροδιατροφής μπορεί να ενισχυθεί και μέσω της εισόδου στην σχετική αγορά εργασίας υψηλού επιπέδου προσωπικού, το οποίο μάλιστα θα συμβάλλει στην καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα του τομέα.

Η δράση **βιομηχανικών διδακτορικών** η οποία θεσμοθετήθηκε πρόσφατα από το Υπουργείο Παιδείας με Άρθρο 126 Ν. 4926/2022 μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο ανάπτυξης της βιομηχανίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και την ενίσχυση της με ανθρώπινο δυναμικό με υψηλά προσόντα και δεξιότητες.

Η δράση αφορά σε εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία τροφίμων, που εδρεύει στην Δυτική Ελλάδα, η οποία θα αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Με βάση την διαπίστωση ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει πολύ πλούσιο αγροδιατροφικό τομέα και υψηλού επιπέδου αγροδιατροφικά προϊόντα προτείνεται η εστίαση της δράσης στην ανάπτυξη νέων τροφίμων για την εξειδικευμένη αγορά «Τρόφιμα Value for Money» που εστιάζει στην παραγωγή υγιεινών και περιβαλλοντικά βιώσιμων αγροδιατροφικών προϊόντων σύμφωνα με την στρατηγική της ΕΕ «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο» (Farm to Fork).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ
χώρατη αντιθέτως!

Περιφερειακός Μηχανισμός
Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς
Εργασίας Δυτικής Ελλάδος

www.eeogroup.gr

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014 – 2020
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

